

METODOLOGIAZKO IKASTAROA SANTUTXUN

Santutxu Bilboko hauzotegi bat da. Bilboko ekialdean* dago. Donostiatik Bilbora bide zaharretik gatozela, berori da lehen aurkitzen dugun hauzotegia. Orain, autopista berriarekin, urruntxoago geratzen da. Baina Begoñarantz doazenek, bertara heldu orduko, etxebloke izugarriak ikusiko dituzte, ezkerretara begiraturik. Horixe duzue Santutxu.

Hainbat mila pertsona bizi da bertan. Bilbo barruko herri haundi bat dela esan genezake. Lehen, landa, soro eta ortuz beterik zegoen hauzotegi hau. Orain, etxez mukuraturik* dago. Lehengo eremu* berdeez, oroitmena geratzen da soilik.

Santutxu eta euskara

Hauzotegi hontako bizilagunak leku askotatik etorriak dira. Euskaldunen kopurua* handi samarra da. Kontutan hartu behar de gainera, oraintsu arte Santutxu inguruko baserritarrek euskaraz mintzatzen zirela. Ez da harrizkoa, beraz, hauzotegi hontan bi ikastola egotea, bertako euskaldunek eraikiak, baikoitza seihun bat hurrekin. Bi ikastola, «Karmelo» eta «Begoñazpi» izenekoak. Ikastolen aipatze honekin, hauzotegi hontan euskara indar hartzen ari dela adierazi nahi dut.

Batetik, haurrak ari dira euskara ikasten. Eta bestetik, haurren gurasoek ere ikasten dute, eta hauzotegiko gazteek ere bai. Hauek batez ere. Santutxun aspalditik hasi ziren euskara irakasteko ikastaldiak antolatzen. Eta berorietatik, hainbat pertsona —zahar eta gazte— atera da euskaldundurik.

Irakasleak eta metodologia

Denok dakigunez, ikasleek irakasleen premia handia dute Euskal Herri osoan. Irakasleek, ordea, irakasle on izateko, ongi jantziak izan behar dute euskararen irakaskuntzan. Eta hortarako eskola berezirik ez dagoenez gero, Santutxuko irakasleek metodologiari buruzko ikastaro bat antolatu dute.

Urriko lehen aste bietan eta modu esperimentalez egin dute. Eta, hurrengorako, hobetzeko asmoa duten arren, nahiko pozik geratu dira.

Ikastaroan, metodoen gorabeherak aztertu dira. Halaber,* ariketak,* elkar hizketak, diktatuak eta abar prestatzeko eta gidatzeko bideak. Teoriarekin batera, ikastaldi praktikoko llabur* batzu* ere eman dira. Metodoen aldetiko gorabeherak aztertzeko, «Euskalduntzen» liburua hartu da, eta beronen hiru mailak aztertu dira goitik behera.

Ikastaroa modu esperimentalez egin dela esan dugu, eta horrela izan da. Baina, esperimentua bukatu ondoren, berriro ere esperimentu hori errepikatze* asmoa eta gogoa sortu da. Eta ez Santutxun soilik; Euskal Herri osoan barrena ere bai.

Euskal Herrian zehar, ba daude sakabanaturik hainbat eta hainbat euskal irakasle. Hauetariko gehienak autodidaktak izan dira, euskararen irakaskuntzari dagokion arloan behintzat. Bestalde, euskal irakasleek gero eta hobeto prestaturik egon behar dute, euskal kulturak aurrerantz egin ahal dezan. Horregatik, euskararen irakaskuntzari buruzko ikastaroak egitea, guztiz interesgarri litzateke. Bide hontatik, toki klabe batzu aukeraturik (Bilbo, Donostia, Arrasate,* Iruinea...), ikastaroak antola litezke, inguruetakoa irakasleak joan litezen.

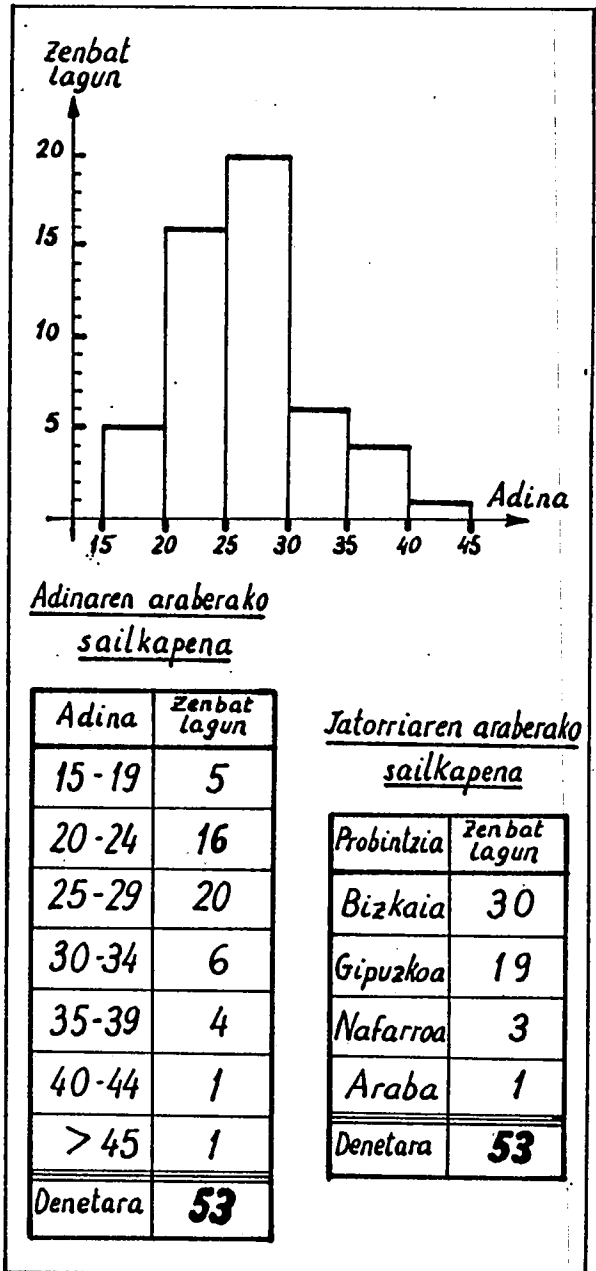
Harria jaurtikia da. Ea, berori altxatzeko eta ikastaroak muntatzeko antolatzailek sortzen den!

Ikastaroa estatistikaren arabera*

Bitartean, eginikako ikastaroaren datuak emanen ditut, estatistika batzen bidez.

Denetara, 53 euskal irakasle aritu izan dira ikastaroan: 30 gizonetako eta 23 emakume. Irakasle hauetarik 17 ezkonduak dira.

Bestelako datu batzuren* artean, oso interesgarri dateke,* ikastaroko partaideen adina* ezagutzera. Horregatik, adinaren arabera sailkatuko ditugu. Gertatua,* alboan agertzen diren koadru eta irudian azaltzen da. Batezbesteko* adina 26,6 urte izan da. Irakaslerik gazteena 16 urtetakoa izan da, eta zaharrena 57 urtetakoa. Irudian argiro ikusten den bezala, adin banaketak gazteen alderantz jotzen du.

Horrekin batera, interesgarri dateke era berean, irakasleen jatorria ezagutzera. Dakigunez, Bilbon euskal herri guztietakoak daude; eta, horrela, euskalki guztietakoak biltzen dira bertora. Hori dela eta, bizikiago sentitzen da euskara batuaren beharra. Alboko koadruan, ikastaroko partaideen jatorria adierazten da. Koadrua jatorrizko probintzien arabera egina da, eta ez euskalkien arabera.

Ogibide* askotakoak izan dira, ikastarora bildu diren euskal irakasleak. Ondoko datuak irakurtzean, argi baino argiago ikusten da, euskal irakaskuntza oraino profesionaldu gabe dagoela. Dakigunez,* ez da erraza, euskal irakasle izanik, bizitza aurrera ateratzea. Eta hori ezin garbiroago ikusten da, ogibidetan agertzen den aniztasunean.* 20 estudiante, 9 irakasle (maisu, maistra, etab.), 8 bulegari,* 4 behargin,* 2 sekretari, 2 etxeokandre, 2 erligioso, kimikari bat, kimik analista bat, elektronikari bat, dendari bat, erlojari bat eta haurtzain* bat.

Pozgarria izan da benetan, horrenbeste jende lanean eta arduraturik ikustea. Euskal Herria arnasa berri hartzen ari dela somatzen dut, aipatu* ikastaroa egintza isolatua ez dela ba dakit eta. Euskara kultur bidetan sartzen ari da. Euskal irakasleak sortuz doaz. Zarata guti eta egintza askoren premian gaudela esatean, ez dut beste munduko gauzarik adierazi gura. Aitzitik,* mundu hontako gauza delarik, horixe berori aldarrikatzen* dut, hots,* egintza bastea.

J. R. ETXEBARRIA